

Guia docent

210762 - CHP - Construcció Històrica Patrimonial

Última modificació: 18/06/2020

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 753 - TA - Departament de Tecnologia de l'Arquitectura.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUITECTURA-BARCELONA (Pla 2015). (Assignatura optativa).
MÀSTER UNIVERSITARI EN ARQUITECTURA (Pla 2015). (Assignatura optativa).

Curs: 2020   **Crèdits ECTS:** 5.0   **Idiomes:** Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: JAVIER SANZ PRAT - ANA BELEN ONECHA PEREZ

Altres: Segon quadrimestre:
ANA BELEN ONECHA PEREZ - RRA2
JAVIER SANZ PRAT - RRA2

METODOLOGIES DOCENTS

Mètode expositiu / lliçó magistral
Classe expositiva participativa
Treball autònom
Estudi de casos
Tutoria

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

És capaç de:

- Descobrir i analitzar des d'una vessant crítica els valors històrics i arquitectònics de les obres i dels espais urbans susceptibles de ser restaurats, conservats o transformats
- Aplicar recursos metodològics per investigar en els àmbits propis de la teoria de la praxi de la intervenció en els edificis i conjunts patrimonials i al parc edificat en general

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	80,0	64.00
Hores grup petit	30,0	24.00
Hores grup gran	15,0	12.00

Dedicació total: 125 h

CONTINGUTS

títol català

Descripció:

Els elements clau de la construcció històrica

Elements només amb compressions. Els fonaments i el terreny. Murs, columnes, parets i envans. Arquitrans, llindes, arcs, voltes i cúpules.

Les seves fàbriques: de carreus, de maçoneria, de tàpia, de maó, de rosca, tabicada

Les seves superfícies: aplacats, estucs, veladures i altres revestiments

Els seus materials: pedra, maó, fang, morter, calç, guix.

Elements amb traccions. Jàsseres, forjats, tirants, i armadures de coberta

Peus drets i entramats verticals. Els seus materials: fusta, ferro, fosa, acer.

Els tractats històrics com documents per comprendre

Els seus autors es poden considerar testimonis directes de com es construïa o com s'havia de construir en

l'etapa històrica a què van pertànyer. No obstant això, no tots, inclosos els més famosos, van ser bons constructors o bons comunicadors. És imprescindible distingir entre els realment útils. A aquest efecte, cal estudiar:

L'escola teoricista: Vitruvi, Perrault i Rondelet.

L'escola realista: Alberti, Fra Llorenç, Lodoli, Patte, Durand, Viollet.

La generació de l'espai arquitectònic

En aquest capítol es considera un moment essencial del procés de creació de l'arquitectura històrica: el que estableix la relació entre l'espai arquitectònic i el conjunt d'elements que fa possible la seva existència enfront del seu primer enemic, l'embat gravitatori. Els tipus espacials fonamentals l'il·lustren.

Petits i oberts. La llum i les matemàtiques. Grècia i Roma. Un parèntesi. La tornada a Roma. Els segles XIX i XX: l'adéu a Roma. Gaudí i els seus pòrtics i columnates

Petits, tancats i superposats. Superposicions normals i màximes

Grans i allargats. Grans llums transversals. L'excepció romana. Sistemes per a la nau cristiana occidental. Gaudí i la seva nau allargada.

Grans i centrats. La gran llum centre simètrica. Sistemes per a la nau cristiana oriental. Cúpules i cimboris per al creuer cristià occidental. Cúpules occidentals sense creuer. Gaudí i les seves esglésies-cimbori

Objectius específics:

BÀSIQUES: CB6, CB7, CB10

GNERALS : CG11

TRANSVERSALS: CT6

ESPECÍFIQUES: CE36,CE38

El resultat de l'aprenentatge serà el coneixement i la comprensió de la construcció històrica patrimonial ja que un i altre són fonamentals al llarg de tota l'activitat de l'exercici professional de la restauració o rehabilitació. Entre moltes altres qüestions, perquè són la clau del pla d'estudis previs constructius per caracteritzar, avaluar i valorar l'edifici, i perquè són la clau del projecte per a no caure en un error perfectament tipificat: aplicar als edificis històrics solucions pròpies d'obra nova del segle XX, radicalment incompatibles amb la seva essència.

Dedicació: 125h

Grup gran/Teoria: 15h

Grup petit/Laboratori: 30h

Aprenentatge autònom: 80h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Avaluació continuada (%) Avaluació final (%)

Treballs en equip 70 0

Prova escrita 30 100

El sistema d'avaluació continuada es fonamentarà prioritàriament en la valoració de treballs realitzats en grup i complementàriament en les exposicions públiques i orals en classe i en exercicis pràctics individuals, en proporció variable en funció del nombre d'assistents

Avaluació continuada telemàtica

En les situacions de docència online, l'avaluació continuada es produirà de manera sincrònica i asincrònica, pels mitjans que estableixi la Universitat i el Centre, amb un registre periòdic de l'activitat acadèmica mitjançant entregues, fòrums, qüestionaris o qualsevol altre mitjà que faciliti la plataforma Atenea, o les eines alternatives que siguin proporcionades al professorat. En les situacions en les quals aquesta docència telemàtica es produeixi amb la docència presencial ja iniciada, o per qüestions d'ordre extraacadèmic, les alteracions de les ponderacions o sistemes de control regular de la docència seran comunicats detalladament a tots els estudiants a la Atenea de cada assignatura.

Avaluació final telemàtica

Si l'avaluació continuada telemàtica no és positiva, es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en format telemàtic que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable i els mitjans i eines TIC que proporcioni la Universitat o el Centre.

Les mesures d'adaptació a la docència no presencial s'implementaran atenent als criteris de seguretat TIC i protecció de dades personals per tal de garantir el compliment de la legislació en matèria de Protecció de Dades Personals (RGPD i LOPDGDD)

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- González, J. L. El Legado oculto de Vitruvio: saber constructivo y teoría arquitectónica. Madrid: Alianza, 1993. ISBN 8420671169.
- González, J. L.; Casals, A. Gaudí y la razón constructiva: un legado inagotable. Madrid: Akal, 2002. ISBN 8446019760.
- Como, Mario. Statica delle costruzioni storiche in muratura : archi, volte, cupole, architetture monumentali, edifici sotto carichi verticali e sotto sisma. 2a ed. aggiornata. Ariccia: Aracne, 2016. ISBN 9788854883161.
- Heyman, J. Estructuras de fábrica: teoría, historia y restauración. 2ª ed. Madrid: Instituto Juan de Herrera: Escuela Técnica Superior de Arquitectura, 1999. ISBN 8489977690.
- Taylor, R. Los Constructores romanos: un estudio sobre el proceso arquitectónico. Tres Cantos: Akal, 2006. ISBN 9788446022961.